

SUMARI

ESTUDIANTS A L'UCE

Memòria 2010

Per Darina Koubinová i Matúš Huba

PERFIL DEL CONFERENCIANT

Joan March i Noguera

Camil Castelo-Branco

Maria Luísa Penelas i Guerrero

COMENTARI DE CONFERÈNCIES

Vinyetes gegants que fan història

per Jordi Ojeda i Rodríguez

XV JORNADES

Quina formació per a la vida laboral?

Conclusions

per Sílvia Puente i Rodríguez

PUBLICACIONS DE LA SAC

Presentació del llibre de les XIV Jornades:

Els valors de la societat andorrana avui

per Àngels Mach i Buch

Agenda

BUTLLETÍ CULTURAL NÚM. 152 NOVEMBRE-DESEMBRE 2010

EDITORIAL

Per Antoni Pol i Solé,

coordinador de diades, jornades i trobades

El model de l'administració pública andorrana, en el seu conjunt, es troba pendent de definir.

Els darrers trenta anys la transformació que ha experimentat, no només ha estat espectacular, sinó que la fa irreconeixible. I no perquè hagin variat radicalment els seus recursos quantitatius (humans i econòmics) sinó, i sobretot, perquè en el pla qualitatiu les funcions, l'estructura, el sistema, la qualitat dels serveis i tot plegat no tenen res a veure.

Tot això, justificadament, en un marc en el qual s'ha doblat la població, s'ha reconegut Andorra com a Estat de dret a escala internacional, està pendent l'encaix dins Europa respecte a la Unió Europea, la societat andorrana ha emprès el camí decidit de la seva obertura econòmica a l'exterior, i cal afrontar el repte de país per aconseguir una nova societat andorrana més cohesionada i participativa, solidària i igualitària en els seus drets i deures.

L'eficàcia de l'Estat en la seva doble escala i engranatge d'administració general i administracions comunals, i la crisi estructural pròpia, així com global, fan que la reflexió sobre el sector públic sigui avui una necessitat inajornable.

La funció pública i els seus models, el paper de l'administració pública, la qüestió dels cossos especials, l'administració general, l'administració comunal, la sostenibilitat de l'Estat del benestar, el paper dels partits, les funcions de l'Estat, les polítiques socials i el seu futur, el silenci administratiu en positiu, l'administració pública al servei dels ciutadans, l'atenció al ciutadà, la racionalització de la despesa pública, la formació i la carrera professional en la funció pública, l'auditoria del sector públic, la burocràcia, els indicadors d'una administració eficient, l'administració pública com a motor de l'economia, la igualtat i la conciliació, l'evolució històrica de l'administració pública andorrana, l'administració pública com a incitadora de la transformació de la societat, el mandat constitucional, l'interès general i l'administració pública, la percepció del ciutadà, el sindicalisme i la funció pública, la relació amb els mitjans de comunicació, els reptes del sistema judicial, els recursos administratius, administrats i administradors, el sector públic en partenariat amb el sector privat, la concertació de l'interès general amb el particular, l'administració pública ideal, l'Estat neutre, els interessos dels funcionaris, la satisfacció dels usuaris, la confusió entre l'Estat i l'administració pública, la unitat política, la uniformitat i el centralisme, la pluralitat i el federalisme, la representació internacional, la integració en altres estructures..., són alguns dels aspectes, entre d'altres, sobre els quals es pot reflexionar.

El nostre món no para de girar i desplaçar-se, l'univers s'expandeix a l'infinit, el temps es renova constantment, res no està quiet i tot es transforma, tant si volem com si no.

Reflexionar junts i anar plegats és una evidència a la qual no ens podem oposar. Hi estem condemnats, cal ser agosarats i oferir solucions.

L'administració pública andorrana

Memòria de la XLII Universitat Catalana d'Estiu de Prada (Conflent)

(del 16 al 24 d'agost del 2010)

Per Darina Koubinová

Aquest any he tingut la possibilitat de poder participar a la quaranta-dosena edició de la Universitat Catalana d'Estiu de Prada (Conflent). Gràcies a la Societat Andorrana de Ciències, a la secretaria d'Estat d'Ensenyament Superior i Recerca, i al Lectorat de Català d'Andorra a Praga, he obtingut, al contrari dels altres becaris estrangers, una beca completa. Per tant, no he hagut d'ajudar amb l'organització, sinó que hi he participat com a alumna regular i he pogut gaudir plenament de totes les ofertes excel·lents del programa. Aquesta visita ha estat la meua quarta experiència amb els Països Catalans i, al mateix temps, ha completat les meves trobades amb els principals dialectes del català. Ja havia sentit el mallorquí, el català central, el valencià, el tortosí i l'alguerès. Ara, doncs, finalment el rossellonès. Abans de la meua primera visita a l'UCE i a la Catalunya Nord no havia sabut què esperar-ne, ja que de la narració d'alguns participants txecs dels anys passats hi havia hagut un sentiment que l'UCE és, més o menys, només una conferència sobre la cultura i llengua catalana i sobre poques disciplines més, per a la gent més gran i que no hi ha cap entreteniment per a la gent jove. Però ja des del moment en què vaig llegir el programa a la pàgina web, vaig començar a pressentir que les informacions obtingudes no havien estat exactes.

Directament a Prada he descobert que, en realitat, es tracta d'un esdeveniment grandios, elaborat en detall perquè tothom pugui triar el que vulgui. I, també, que hi va gent de tot el món i de totes les edats (els més joves tenen només pocs anys o, fins i tot, mesos).

L'UCE està tan ben organitzada que moltes vegades m'ha sabut greu que no m'hagi pogut dividir en dos, tres, ... o més! clons idèntics per poder participar a totes les classes o tallers als quals hauria volgut. A la fi, després d'haver-ho rumiat sempre una llarga estona, he triat, per exemple, les classes sobre els pirates catalans, un tema sobre el qual no es pot trobar quasi cap informació detallada a la República

Txeca. O classes de piano romàntic, sobre la vida i l'obra dels compositors Robert Schumann i Frederic Chopin. L'assistència m'ha obert de veritat les orelles per a algunes peces conegudes. Del conjunt de la música amb les etapes de la vida de Chopin, de la melodia, ha sortit de sobte per exemple un monestir cartoixà a Mallorca; d'algunes notes, una coral de monjos; d'altres, el so de la pluja o les temences de l'autor de la mort. Un canvi de la melodia en una història viva.

Uns dels meus tallers favorits ha estat el taller de televisió. En un estudi improvisat de la forma més simple hem pogut comprovar la feina dels periodistes de TV3. Per mi, com que encara no domino el català perfectament, això ha estat una lluita gran, ja que en llegir els textos he hagut de pensar no només en totes les regles del codi de la televisió sinó també a sobreviure la pronunciació de totes les paraules difícils del català, i l'esforç de posar bé les pauses i tots els accents en les informacions més importants.

Com que la meua carrera oficial és Zoologia, m'interessava molt conèixer l'entorn natural de Prada. Per tant, he participat amb molt de gust al taller de muntanyisme. En companyia de 20-40 persones més hem conegut els hàbitats diferents del paisatge al voltant de Prada, però també les mines, el museu de mines o els banys termals. La millor excursió ha estat la pujada al Canigó (2.784 metres), activitat que consisteix a passar la nit al refugi i la pujada al

cim de matinada per veure la sortida del sol. Amb dos nois més de la República Txeca vam tornar a Prada a peu. Jo, perquè estava marejada de la calor i ja no em quedava gens d'aigua, i havia de trobar una civilització per comprar-me'n una botella, he utilitzat aquesta oportunitat per a una visita del monestir de Sant Miquel de Cuixà.

Per culpa de la participació a l'excursió al Canigó no he pogut assistir tot el dia a la XXIII Jornada andorrana, dedicada aquest any a Andorra i als seus ciutadans, però sí durant el matí i fins a la sortida. M'han sorprès tots els aspectes que hi han estat coberts: la influència de la premsa en l'opinió dels ciutadans, l'educació a l'escola, l'economia, el dret i molts altres temes.

També he participat als actes i commemoracions—per exemple, al record de Manuel Viusà, un quadre del qual ha estat utilitzat al pòster i logo de l'UCE d'enguany—. Tota l'obra de l'autor presentada a l'exposició a l'UCE m'ha agradat molt i he estat sorpresa per la imaginació del pintor.

Com que sóc una gran fan del cinema, m'ha encantat el programa de nit, amb els documentals sobre persones importants de la història dels Països Catalans. He descobert que la manera de fer documentals és molt diferent de la utilitzada a la República Txeca. En la majoria dels casos aquí els documentals no estan realitzats amb actors que representen personatges històrics ni amb tantes imatges líriques, sinó que la música, l'acció, l'escenari i el comentari estan en una harmonia tan perfecta que a vegades hom té el sentiment que sigui una part del documental.

M'interessen sempre els costums i les tradicions dels altres països i, especialment, la rica cultura catalana, tan diferent de la nostra. Per tant, els glossats de les Illes Balears, la possibilitat de poder ballar una altra vegada la sardana o estudiar els balls populars amb el grup Crescendo m'han fet molta il·lusió. I el mateix m'han provocat els concerts de música clàssica a l'església de Prada o de jazz, rock, ska i punk a la plaça.

L'UCE és un microcosmos del català amb les seves galàxies (les activitats diferents) i

hom hi pot viure sense saber què passa en el mateix moment en una altra part d'aquest univers. Però el mecanisme funciona perfectament, tant la part universitària com la festiva, i fa gràcia als nens petits, adolescents i adults.

A Prada he conegut molta gent interessant del medi universitari dels Països Catalans i estudiants de català de tot el món, he obtingut molts materials didàctics i impulsos per estudiar i millorar els meus coneixements sobre els països catalanoparlants.

Una altra vegada gràcies a tots aquells (especialment a la SAC, a n'Àngels Mach i n'Antoni Pol) que m'han aportat aquesta experiència tan positiva i també moltes gràcies a n'Antoni Pol, pels llibres de reculls de conferències de la SAC i l'IEC dels anys passats. Al costat d'altres coses, aquests llibres m'han escurçat les quatre hores en les quals he hagut d'esperar a Praga asseguda, de nit amb una pluja lleugera davant de l'Estació Nacional, amb els rodanons perquè, per culpa del retard del meu bus de Barcelona (on he passat un dia després de la fi de l'UCE) no he pogut agafar l'últim tren a la meua ciutat i l'estació es tanca a la nit. Penso que els rodanons encara no havien passat la nit en companyia de ningú que hagués llegit en català un transcrit de presentacions sobre l'operació i trasplantació del fetge o sobre l'ús de biomaterials en la medicina contemporània.

La Darina és txeca, té el nivell C de català i és doctoranda en zoologia a la Universitat Carolina de Praga

Universitat Catalana d'Estiu 2010

Per Matús Huba

En primer lloc, moltes gràcies a totes les institucions i, especialment al Govern d'Andorra, a la SAC i al meu mestre del català, Andreu Bauçà, que em van fer possible participar a la Universitat Catalana d'Estiu.

Aquest estiu he tingut una oportunitat de passar uns dies amb alguns dels meus amics del lectorat i trobar nous amics. La Universitat Catalana d'Estiu em donava la possibilitat de passar vuit dies amb persones perfectes i d'aprendre més sobre la cultura catalana.

En arribar a Prada, ens va esperar el nostre coordinador, el Joan-Albert. Ens van allotjar a una residència estudiantil que pertanyia al liceu Renouvier. Jo, com a becari que havia obtingut una beca completa, em vaig reunir amb el representant de la Societat Andorrana de Ciències a la fundació UCE a Prada, Antoni Pol, i més tard amb Àngels Mach, presidenta de la SAC. Del meu punt de vista, tota la Universitat estava molt ben organitzada.

Cada dia a l'UCE era gairebé igual, però no era avorrit. Totes les conferències i cursos van ser molt interessants, l'equip rector em va sorprendre molt, hi havia professors de tot Catalunya. Tothom hi pot trobar alguna cosa interessant per a ell. Vaig participar en molts cursos i tallers. El

taller de muntanyisme era molt interessant; juntament amb moltes persones més vam anar a una excursió guiada pels entorns de Prada. Cada nit hi havia també almenys un concert a la plaça de Prada, hi va haver projecció de pel·lícules en el cinema després del concert.

Gràcies a haver participat a la Universitat Catalana d'Estiu, vaig tenir la possibilitat única de viure amb la gent catalanoparlant, igualment vaig tenir la possibilitat de conèixer molts becaris: estudiants del català de tot el món.

Matús és eslovac, i estudiant de dret de la Universitat Carolina de Praga

PERFIL DEL CONFERENCIANT

Joan March i Noguera

Nascut el 1949. Doctor en farmàcia amb la tesi doctoral *Mossèn Antoni Maria Alcover i el món de la ciència. La creació del llenguatge científic català modern*.

Membre del grup d'Investigació d'Història de la Salut, de l'Institut Universitari

de Ciències de la Salut de la Universitat de les Illes Balears. Soci corresponent de la Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears. Del consell de redacció de la revista *Medicina Balear* i director de la col·lecció de llibres *La ciència a les Illes Balears*.

Vinyetes gegants que fan història

En el marc del XIV Saló La Massana Còmic, la Societat Andorrana de Ciències va organitzar la conferència Escenes imaginades de la vida de Jaume I, amb motiu del muntatge de l'exposició del mateix nom, produïda el 2008 per la Diputació de Lleida i l'Institut d'Estudis Ilerdencs amb motiu del 800è aniversari del naixement del rei Jaume I. La conferència la va realitzar el professor Joan J. Busqueta, actual degà de la facultat de Lletres de la Universitat de Lleida, expert en història medieval, com a responsable dels textos i les citacions documentals del catàleg i exposició original, i que en el moment de realitzar l'exposició el 2008 era director de l'Institut d'Estudis Ilerdencs. A la sala hi havia també la presència de l'artista responsable dels magnífics quadres que formaven l'exposició, l'Antoni Borrell, que va rebre un sentit homenatge per part de tots els presents.

L'acte va ser presentat per en Joan Pieras, director del saló i president de l'associació ARCA, i per l'Àngels Mach, presidenta de la Societat Andorrana de Ciències. En Pieras va destacar l'obra de l'artista, del seu passat com a autor de còmics, i de la sensació que va tenir a l'observar l'exposició per primer cop: la d'estar davant de veritables vinyetes gegants. La memòria va jugar una mala passada a l'autor quan en Pieras li va recordar que quaranta anys abans ja havia fet una historieta del mateix personatge històric, del qual es va poder veure alguna pàgina del còmic que en Pieras va regalar a un emocionat Borrell, que es va endur un petit tresor per als aficionats. L'obra estava guionitzada per l'Enrique Martínez Fariñas, autor prolífic i de gran contribució a la cultura popular de diverses generacions.

De la seva banda, l'Àngels Mach va destacar la relació de la Societat Andorrana de Ciències amb el saló en general i amb el còmic en particular, i va reconèixer el rigor històric de l'obra exposada i l'atractiu per la bellesa dels quadres. A més va destacar la importància dels esdeveniments transcorreguts al segle XIII en la gènesi d'Andorra com a país.

A la sala hi havia també d'altres artistes convidats, com en Vicenç Ballestar i Philippe Xavier, i autors amics del saló, com en Josep M. Blanco i Jordi Macabich.

L'artista Antoni Borrell davant un dels seus quadres

Joan Busqueta conversant amb Antoni Ubach

L'origen de l'exposició és amb motiu de la celebració dels 800 anys del naixement del rei Jaume I la nit de l'1 al 2 de febrer de 1208, un segle molt important a la història catalana per la rellevància d'alguns dels fets que van succeir, tant a Andorra mateix com a Mallorca i València, tal i com apareix en alguna de les escenes imaginades.

El treball de l'Antoni Borrell correspon a catorze instants de la vida del rei, triats com a instants cabdals en el seu regnat iniciat a l'edat de 6 anys. Els detalls de la seva vida van ser dictats pel mateix rei en el que constitueix un dels llibres medievals més importants de la història europea: el Llibre dels Feyts, la crònica que es va engendrar en el palau de la Suda, al castell del rei a la ciutat de Lleida. I és que el lligam del monarca amb les terres de Lleida va ser força intens, fins al punt que trobadors del segle XIII, com l'Olivier el Tempter, es referia al personatge com "el rei que té Lleida".

Cartell amb imatges de l'exposició sobre Jaume I i també amb portades de l'etapa en què l'autor es dedicava a la il·lustració de còmics

En la presentació, Àngels Mach, Joan Busqueta, Antoni Borrell i Joan Pieras

El conferenciant, Joan Busqueta, fent les explicacions històriques davant de cada imatge

El Llibre dels Feyts és l'autobiografia dictada pel rei i escrita per algun dels seus escrivans o notaris, com el canonge de Lleida i

després bisbe d'Osca Jaume Sarroca, segurament en dos moments: el primer, cap al 1244 i el segon, cap al 1274, ja a final de la vida del rei. No es disposa del manuscrit original, la còpia més antiga conservada del qual és la que es va fer per manament de l'abat de Poblet, Ponç de Copons, cap al 1343.

És la mateixa crònica la que facilita la selecció del pintor, instants que lloen les gestes del rei. Les escenes imaginades van des del seu naixement i l'anècdota del perquè el seu nom (un espelma per a cada apòstol i esperar quina llum il·luminés més temps), i del reconeixement com a rei als 6 anys a Lleida, fins a les seves gestes al camp de batalla.

De les escenes imaginades per l'artista destaquem la conquesta de Mallorca, el 1228, i la de València, el 1229, per la seva força pictòrica i el simbolisme de la imatge i del moment. També mereix especial atenció el casament amb la seva segona

esposa, Violant d'Hongria, que va morir als 36 anys però havia tingut temps per tenir nou fills amb el rei, tots ells amb una vida de gran impacte en l'esdevenir futur del poble català (el seu fill, Pere el Gran, ha estat notícia recentment als mitjans de comunicació amb motiu de l'obertura de la seva tomba). El rei Jaume I va morir a València el 27 de juliol de 1276, a 68 anys (molts per a l'època), després de fer front a una revolta dels sarraïns del regne de València, ajudats per tropes del regne de Granada i del nord d'Àfrica. Va ser enterrat al monestir de Poblet, escena escollida pel pintor com a final del seu particular viatge en el temps.

L'Antoni Borrell (Barcelona, 1927) és actualment conseller de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, membre de l'Institut de Ciències del Quaternari i director del Museu Paleontològic de Baldomar, població on resideix des de fa molts anys. Reconegut historietista

(destaca la coneguda sèrie Tamar, publicada per Toray durant la dècada dels seixanta) i il·lustrador (és el responsable de la imatge de sèries mítiques, com Los Hollister), desenvolupa una obra pictòrica amb una producció destacada preferentment en el paisatge i el retrat. La seva afició per la història el porta a il·lustrar jaciments arqueològics ambientats amb els personatges que hi van viure llavors, i és un referent per a molts estudiosos però també per al jovent en els llibres d'història, on els seus dibuixos et transportaven en el temps per fer-te entendre la forma de vida dels seus habitants.

El seu treball a Escenes imaginades de la vida de Jaume I ha estat una bona oportunitat per recuperar la importància de la contribució artística de l'autor, però també la del vessant pedagògic de la imatge que ens ha permès contemplar moments transcendents de la nostra història.

XV JORNADES

Quina formació per a la vida laboral?

Conclusions

Per Silvia Puente i Rodríguez,
coordinadora

Les XV Jornades de la SAC, titulades *Quina formació per a la vida laboral?*, han estat una excel·lent oportunitat per conèixer i debatre l'escenari present i futur del binomi *formació i mercat laboral*. Podríem considerar que els objectius s'han assolit de forma molt satisfactòria. Al llarg de tota la jornada hi ha hagut més d'una vintena de ponències que han abordat la temàtica des de perspectives diverses. S'hi han presentat experiències que es porten a terme al país, anàlisis de la situació des del punt de vista de diferents col·lectius o sectors, i reflexions que poden contribuir a inspirar noves actuacions.

Sense pretendre fer-ne un recull exhaustiu, ni tan sols un resum, voldria apuntar algunes de les idees més coincidents i de les propostes formulades per afrontar els reptes de la societat andorrana actual en la relació educació-treball.

Responsables dels sistemes educatius i professorat estan preocupats per la sortida laboral dels seus i les seves estudiants. L'orientació acadèmica i professional forma part del treball dels centres d'educació secundària o postobligatòria de tots tres sistemes, a partir de diferents tipus d'accions que es van actualitzant any rere any (i que en alguns casos es porten a terme de forma paral·lela o duplicada pels tres sistemes).

Es posa en relleu que l'elecció de la trajectòria acadèmica i professional, tot i no ser irreversible, representa un moment de

vital importància per a les persones joves (possiblement, massa pel grau de maduresa o d'experiència fora de la *bombolla escolar* en el moment de la presa de decisió). Per això és de gran importància que davant la tria del camí, els nois i les noies puguin diferenciar en primera instància el *ser* (una persona que busca desenvolupar-se) del *tenir* (un estatus social associat a una professió). L'orientació acadèmica i professional comença per l'autoconeixement, i segueix amb la desmitificació, l'experimentació, la informació...

Les escoles han de garantir l'èxit escolar de manera que l'alumnat en surti amb una *motxilla de competències* imprescindibles per a la vida laboral. Amb una bona formació de base serà possible adaptar-se als canvis i ser-ne protagonista, a partir del valor del seu talent i la capacitat d'innovació (i de

dissensió). Però, a més, l'educació obligatòria ha de promoure el desig d'aprendre, de saber, no només en nom del progrés sinó també de la llibertat ("el coneixement és poder que allibera").

La formació no ha de quedar reduïda a una mercaderia. Avui en dia el consum de formació, i de ràpida caducitat, sobrepassa el sentit d'allò que s'aprèn. El credencialisme posa al davant el títol al coneixement i la transferència i retorn a la societat. La formació hauria de ser considerada un avantatge tant a escala individual com col·lectiva i social. A través de la formació es poden dignificar feines i evidenciar la importància de sectors amb mà d'obra poc qualificada, que són vitals per a l'economia andorrana. Aquesta valoració de la formació ha de contribuir a millorar la qualitat dels serveis i a sortir del *monocultiu turístic* cap a nous sectors d'ocupació i activitat econòmica.

El sector empresarial busca professionals amb titulació, llengües i capacitat d'adaptació (i alhora, paradoxalment, amb capacitat d'innovació), però la situació actual és la d'un mercat laboral amb poca formació de base, pocs coneixements de llengües, poc domini de les noves tecnologies i molta rotació. Aquest darrer és sens dubte un dels elements clau, perquè les condicions laborals de molts sectors laborals (salari, horaris, expectatives de carrera professional...) no afavoreixen la inversió formativa.

Així mateix es considera que cal diversificar

les formacions (en continguts i metodologies) perquè responguin a necessitats conjunturals. Igualment és d'interès la validació i el reconeixement de competències professionals que no han estat associades a una formació (o ho estan a una titulació estrangera), per a la millora de les condicions laborals i l'enllaç amb altres ofertes formatives.

Al país existeix una oferta formativa molt àmplia. Ara bé, sovint manquen mecanismes per respondre a la necessitat o per donar la possibilitat de participar-hi. Per exemple, es detecta que en alguns casos els tres sistemes educatius tenen ofertes similars. Es proposa estudiar l'optimització dels recursos i arribar millor a la població, per exemple, a partir d'una oferta centralitzada/coordinada que parteixi d'un inventari de l'oferta formativa actual. Pel que fa a la formació ocupacional i a la formació permanent (on encara s'han de fer més esforços), també la Cambra de Comerç o la mateixa administració n'ofereixen però no sempre són prou conegudes o prou accessibles (per exemple, per la dificultat de conciliar horaris). Per aquestes raons, s'ha considerat molt necessari reforçar els instruments de diàleg social entre el món empresarial, sindical, educatiu i social (les taules de diàleg que s'estan impulsant persegueixen aquest propòsit). Així mateix, Andorra té experiències exitoses de formacions dissenyades i organitzades per donar resposta a necessitats socials i econòmiques del país, des

d'ofertes més estructurades (UdA, Efpem...) fins a més conjunturals (recents formacions ocupacionals).

En la definició de les polítiques públiques, cal tenir present que els problemes que afecten Andorra són singulars en un escenari d'interdependència global. Les anàlisis que poden fer-se per als països del nostre voltant no sempre són vàlides al context andorrà, com tampoc ho són les seves respostes. El cas de la joventut n'és un exemple. Una particularitat és l'interès per no perdre el valor que poden aportar les persones joves formades a fora i que retornen al país.

Ara bé, tot aquest debat no pot quedar reduït a un mercat laboral andorrà. El país i la seva activitat traspassen fronteres. De fet, només entenent el joc amb el món globalitzat serà possible que el país avanci des del punt de vista social i econòmic. Què pot aportar Andorra al món? Quina pot ser la singularitat del mercat laboral andorrà i dels treballadors i treballadores del país? Sens dubte, un exemple del que pot aportar és la seva diversitat lingüística. Aquest és un potencial i un element diferencial que la formació no pot descurar.

Fa no pas molts anys, un jove infant aprendia un ofici i l'exercia durant tota la vida, molt possiblement segons les ordres d'un mateix mestre o patró. Les transformacions de la segona meitat del segle XX i en particular de les últimes dècades ens porten a un escenari postindustrial on el

mercat laboral és canviant. El treballador i la treballadora al llarg de la seva vida laboral no faran la seva tasca ni en la mateixa empresa, ni el mateix entorn laboral, ni, possiblement, en la mateixa professió. El país ha d'aspirar a formar professionals d'excel·lència, amb rigor i compromís. Professionals que contribueixin al progrés social i econòmic del país, des del territori i des de fora. La formació té un paper

vital per contribuir que l'individu sigui un actor econòmic i social a Andorra i a la resta del món. Però no un actor qualsevol sinó un/a *rebel competent*, una persona que posi la seva professionalitat al servei de la millora social. Que Andorra sigui un model de formació per a professionals excel·lents (en tots els sentits) és un escenari de futur no només desitjable sinó també possible.

PERFIL DELS CONFERENCIANTS

Camil Castelo-Branco

El doctor Camil Castelo-Branco és professor titular d'obstetrícia i ginecologia a la Universitat de Barcelona amb exempció per optar a càtedra des del 2001. Es va llicenciar a la Universitat de Barcelona el 1985 i va completar la seva residència en obstetrícia i ginecologia a l'Hospital Clínic de Barcelona durant el període 1986-1989. Després de finalitzar el període de residència de l'especialitat, el doctor Castelo-Branco va realitzar una estada d'investigació clínica sobre menopausa i endocrinologia ginecològica a l'Institut Clínic de Ginecologia, Obstetrícia i Neonatologia de l'Hospital Clínic. Al llarg de la carrera, el doctor Castelo-Branco ha ocupat diverses places docents, incloses les de professor col·laborador, associat i, actualment, titular en el departament de Ginecologia i Obstetrícia de la Universitat de Barcelona. Actualment treballa a l'Hospital Clínic de Barcelona com a consultor sènior (màxima categoria en el sistema de promoció professional de l'Hospital Clínic) i com a director de la unitat d'Endocrinologia Ginecològica. El doctor Castelo-Branco també està interessat en la direcció clínica i en els processos de gestió dels serveis de salut i hospitals, i va fer el màster sobre gestió hospitalària i serveis sanitaris per la Universitat de Barcelona el 2006.

Llocs professionals i científics:

Societats: Membre de la junta executiva de la International Menopause Society (IMS). Membre de la junta executiva de l'Associació Espanyola per a l'Estudi de la Menopausa (AEEM). Membre fundador de l'AEEM. President i fundador del Grup d'Osteoporosi de la Societat Espanyola

de Ginecologia i Obstetrícia. Membre honorari de diverses societats de ginecologia i obstetrícia, de menopausa i fertilitat, entre les quals s'inclouen les de Portugal, Colòmbia, Argentina, Perú i Galícia. Membre de diverses societats científiques relacionades amb la menopausa i l'endocrinologia ginecològica, entre les quals s'inclouen la Societat Internacional de Menopausa (candidat a la junta executiva 2008-2012), AEEM, SEGO i la Societat Nord-americana de Menopausa (NAMS). Recerca: investigador principal de cinc beques FIS (Fons d'Investigacions Sanitàries). Revisor de projectes del FIS. Director, investigador principal i investigador de múltiples projectes mèdics d'investigació (d'aquests, 38 subvencionats per companyies privades i la indústria, i 14, per institucions certificades, com ara universitats, hospitals, seccions governamentals i institucions). Membre de l'Institut d'Investigació Biomèdica Agustí Pi i Sunyer (Idibaps). Reconeixement, i investigador autoritzat per la Universitat de Barcelona i la Generalitat de Catalunya per a l'experimentació animal. Comitès científics: director i organitzador de múltiples reunions, cursos i congressos nacionals i internacionals, entre els quals s'inclouen el XII Congrés Mundial de la Societat Internacional de Menopausa. Editor, membre del consell de redacció i/o consultor revisor de més de trenta revistes mèdiques i de revisió per pares i indexades. Director d'oficina de la Sociedad Iberoamericana de Información Científica.

Membre del consell de redacció de *Climacteric* (revista oficial de la Societat Internacional de Menopausa).

Àrees de recerca: endocrinologia ginecològica i medicina de la reproducció, en particular, les malalties metabòliques durant el climateri i les edats reproductives. Més de 230 articles originals i revisions en revistes nacionals i internacionals indexades (70% en revistes del primer i segon quartil, factor d'impacte >220) i més de 260 conferències en reunions científiques nacionals i internacionals. El doctor Castelo-Branco és autor de més de 120 llibres i/o capítols del llibre relacionats amb l'especialitat.

Maria Lluïsa Penelas i Guerrero

Nascuda el 1943. Llicenciada en Biologia. Catedràtica d'ensenyament secundari de ciències naturals.

Presidenta de l'associació d'ensenyants per una educació no sexista Margarida Comas. Comissària, juntament amb Mary Nash, de l'exposició itinerant *Seneca Falls*. Un segle i mig del moviment internacional de dones, i de l'exposició *Dones*. Els camins de la llibertat del Museu d'Història de Catalunya. Col·laboradora del llibre sobre Margarida Comas.

Catorzenes Jornades de la SAC: "Els valors de la societat andorrana avui"

Per AMB

D'esquerra a dreta, Josep Roig, Antoni Serrano i Àngels Mach

Dijous 12 de novembre del 2009, a la seu social de Crèdit Andorrà, a les 12 del migdia, es va donar a conèixer el llibre *Els valors de la societat andorrana avui*, que recull els textos presentats en les Catorzenes Jornades de la SAC realitzades el dissabte 22 de novembre del 2008. L'acte va estar presidit per l'aleshores secretari d'Estat d'Educació, Sr. Josep Roig; el director de Relacions Institucionals de la Fundació Crèdit Andorrà, Sr. Antoni Serrano; la coordinadora de les XIV Jornades, Sra. Carla Riestra, i la presidenta de la SAC, Sra. Àngels Mach, i va tenir l'assistència d'alguns dels ponents que havien intervingut en les XIV Jornades, membres de la junta de la SAC i públic en general.

La publicació conté els textos complets de les 22 ponències més un recull de premsa amb la informació i els comentaris que van generar les Jornades, en un total de 184 pàgines. Cada article disposa del seu número DOI imprès al llibre per facilitar-ne la recerca a internet i protegir la propietat intel·lectual de l'autor. A internet i en forma digital es poden localitzar en el web <http://publicacions.iec.cat>, apartat *Edicions en línia* i secció *Publicacions de la*

Dempeus, al faristol, Carla Riestra

SAC. Els debats i les aportacions que van sorgir en el decurs de la jornada va ser enregistrats i restaran dipositats a l'Arxiu Nacional per poder ser utilitzats com a material de consulta, tant en format àudio com en audiovisual. Aquesta edició s'ha realitzat en un tiratge de 1.350 exemplars amb el suport del ministeri d'Educació i Cultura, patrocinador de les XIV Jornades, i la col·laboració de la Fundació Crèdit Andorrà, patrocinadora de la publicació.

Cicle de conferències 2010: 50 anys de contracepció hormonal

Amb el suport del ministeri d'Educació i Cultura i del comú d'Andorra la Vella

Dilluns 15 de novembre del 2010

Conferència
La ciència a les Illes Balears. Margalida Comas i Camps (1892-1972) científica i pedagoga

a càrrec de Joan March i Noguera, doctor en farmàcia i director de la col·lecció de llibres "La ciència a les Illes Balears", i Maria Lluïsa Penelas i Guerrero, catedràtica d'ensenyament secundari de ciències naturals.

A les 8 del vespre, a la sala d'actes de La Llacuna Centre Cultural, carrer Mossèn Cinto Verdaguer 4, Andorra la Vella

Dimarts 30 de novembre del 2010

Presentació del llibre
**Cicle de conferències 2008:
2.225 anys des dels andosins i 3s Debats de recerca: Recerca mèdica i salut a Andorra**

Editat amb la col·laboració del ministeri d'Educació i Cultura, el comú d'Andorra la Vella, Banc Internacional i Banca Mora, l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, i l'Institut d'Estudis Catalans

A dos quarts de 7 del vespre, a la sala d'actes de Banc Internacional i Banca Mora, avinguda Meritxell 96, Andorra la Vella

Divendres 10 de desembre del 2010

Conferència
La contracepció hormonal, mites i realitats

a càrrec del Dr. Camil Castelo-Branco, professor titular d'obstetrícia i ginecologia a la Universitat de Barcelona, consultor sènior i director de la unitat d'Endocrinologia ginecològica a l'Hospital Clínic de Barcelona.

A dos quarts de 8 del vespre, a la sala d'actes de La Llacuna Centre Cultural, carrer Mossèn Cinto Verdaguer 4, Andorra la Vella

Dissabte 11 de desembre del 2010

XVI Jornades
"L'administració pública d'Andorra"

Coordinaes per Univers Bertrana, llicenciat en dret públic, màster en ciència política i responsable de comunicació.

Patrocinaes pel ministeri d'Educació i Cultura i la Fundació Crèdit Andorrà.
Matí, de 2/4 de 10 a 2/4 de 2 i tarda, de les 4 a les 7, a la sala d'actes de La Llacuna Centre Cultural, carrer Mossèn Cinto Verdaguer 4, Andorra la Vella

Data per confirmar

Presentació del llibre
"XV Jornades: Quina formació per a la vida laboral?"

Data per confirmar

Presentació a Andorra del llibre
**6s Trobades Culturals Pirinenques
"Les crisis al Pirineu: present, passat i futur"**